

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

19.05.2020 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

[News.bg](#)

✓ Борисов обсъжда пътуването и карантината на Балканите

По инициатива на министър-председателя Бойко Борисов ще се проведат разговори за облекчаване на мерките при пътувания и карантината на Балканите в Четиристранния формат.

Борисов ще разговаря с премиерите на Гърция и Румъния и с президента на Сърбия на видеоконферентна среща на формата.

Целта е да бъдат създадени условия за пътуване и възстановяване на туризма между гражданите на четирите страни без налагането на 14-дневна карантина. Вчера министър Николина Ангелкова предупреди, че ако изискванията за карантина не отпаднат, туризъм няма да има.

Във видеоконференцията ще участват също министрите на външните и на вътрешните работи, на здравеопазването, на транспорта и на туризма на четирите държави.

Четиристранният формат - България, Гърция, Румъния и Сърбия - бе създаден с цел по-задълбочено регионално сътрудничество и първата такава среща се проведе през октомври 2017 г. в "Евксиноград".

✓ Търговците могат да правят онлайн справки

От вчера търговците, които ползват електронните услуги на НАП могат да правят онлайн справки за подадените от сервизите уведомления, съдържащи данни за ремонт на фискални устройства и интегрирани автоматизирани системи за управление на търговската дейност.

Новата е-услуга е добавена в портала за е-услуги на приходната агенция: <https://inetdec.nra.bg/>, в група "Предоставяне на данъчна и осигурителна информация и информация от данъчно-осигурителната сметка".

Подробна информация за данъчните и осигурителни правила по време на извънредната обстановка е достъпна в специална рубрика на сайта на НАП: <https://nap.bg/page?id=762>.

Националната агенция за приходите призовава отново своите клиенти да отложат посещенията си в офис на ведомството до преустановяването на извънредната епидемиологична обстановка.

✓ Цените на храните и здравето растат през април при отрицателна инфлация

Индексът на потребителските цени през април е минус 0.6%. Това показват данните на Националния статистически институт.

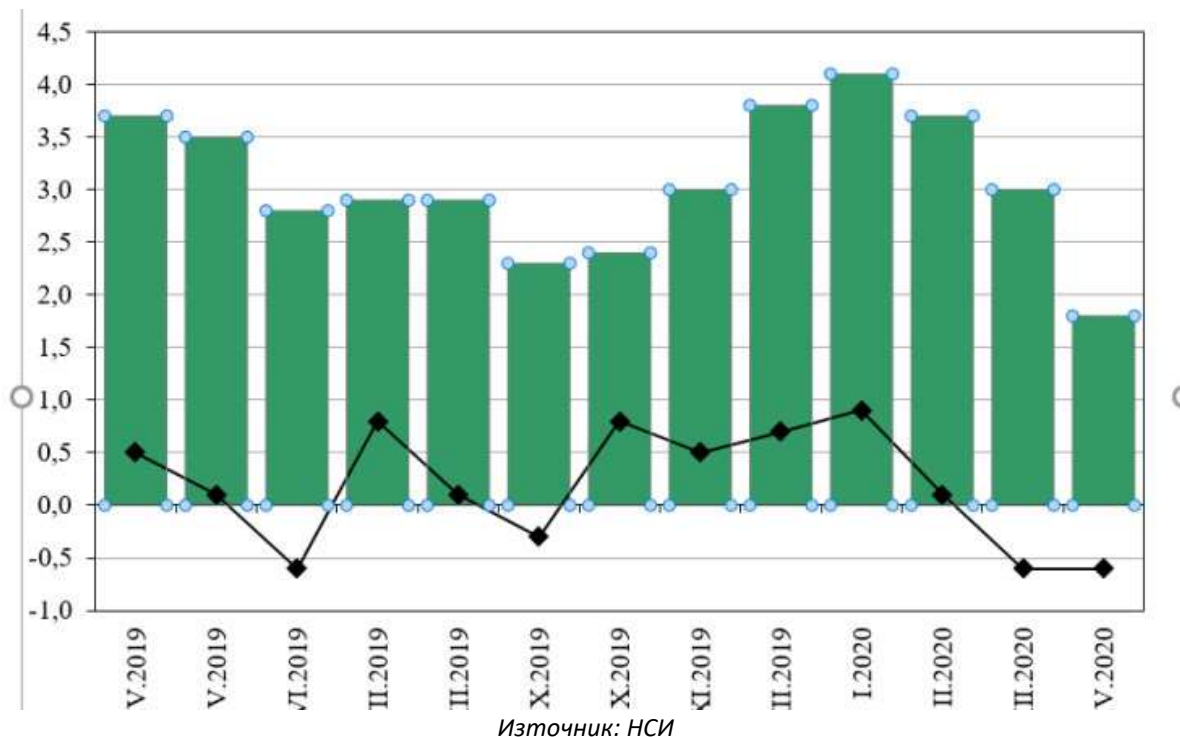
Инфлацията от началото на годината (април 2020 г. спрямо декември 2019 г.) е минус 0.3%, а годишната инфлация за април 2020 г. спрямо април 2019 г. е 1.8%. Средногодишната инфлация за периода май 2019 - април 2020 г. спрямо периода май 2018 - април 2019 г. е 3.0%.

Средногодишната инфлация за периода май 2019 - април 2020 г. спрямо периода май 2018 - април 2019 г. е 3.0%.

Въпреки отчетеното общо намаление на цените НСИ засечи през април 2020 г. увеличение при хранителните продукти, здравеопазването, облеклото и обувките и др.

Ето как се разпределя и инфлацията по сектори:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - увеличение с 0.9%;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0.1%;
- облекло и обувки - увеличение с 6.3%;
- жилища, вода, електроенергия, газ и други горива - намаление с 2.1%;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - намаление с 0.1%;
- здравеопазване - увеличение с 0.3%;
- транспорт - намаление с 6.8%;
- съобщения - намаление с 0.2%;
- развлечения и култура - намаление с 3.6%;
- образование - цените остават на равнището от миналия месец;
- ресторанти и хотели - увеличение с 0.1%;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с 0.5%.

През април 2020 г. са се намалили цените на следните хранителни продукти: хляб "Добруджа" - с 0.9%, типов и ръжен хляб - с 1.3%, свинско месо - с 0.4%, мляно месо (кайма) - с 2.2%, риба - с 1.5%, замразена риба - с 0.3%, нискомаслено прясно мляко - с 0.3%, кашкавал - с 0.4%, извара - с 1.2%, млечни масла - с 2.9%, олио - с 0.2%, домати - с 0.6%, краставици - с 18.1%, листни зеленчуци - с 0.7%, леща - с 1.2%, шоколад и шоколадови изделия - с 1.8%, сладолед - с 5.7%, оцет - с 0.9%, сол - с 0.7%, минерална вода - с 0.3%, газирани напитки - с 1.5%, плодови сокове - с 1.2%, бира - с 0.1%, и други.

Увеличили са се цените на следните хранителни продукти: ориз - с 2.2%, брашно - с 1.4%, месо от едър рогат добитък - с 1.7%, агнешко и ярешко месо - с 1.0%, месо от домашни птици - с 0.5%, малотрайни и трайни колбаси - съответно с 0.8 и 2.0%, пълномаслено прясно мляко - с 0.9%, кисели млека - с 0.4%, сирене - с 3.4%, яйца - с 3.9%, маргарин - с 0.5%, ябълки - с 5.5%, цитрусови плодове - с 13.9%, зеле - с 31.5%, зрял лук и чесън - съответно с 20.2 и 24.2%, кореноплодни зеленчуци (моркови и червено цвекло) - с 12.6%, маслини - с 2.5%, гъби - с 2.9%, зрял боб - с 3.8%, картофи - с 10.9%, захар - с 4.7%, кафе - с 1.5%, чай - с 1.1%, ракии - с 1.6%, вина - с 0.6%, и други.

През април 2020 г. в групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано намаление на цените при: газообразни горива за битови нужди - с 3.5%, топлоенергия - с 21.5%, почистващи препарати за дома - с 1.6%, прахове за пране - с 0.1%, дизелово гориво - с 11.7%, автомобилен бензин А95Н - с 14.1%, автомобилен бензин А100Н - с 11.7%, газ пропан-бутан за ЛТС - с 14.4%, метан за ЛТС - с 12.3%, и други.

През разглеждания месец в групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано увеличение на цените при: такса за събиране и изхвърляне на битови отпадъци - с 1.1%, въглища - с 1.5%, препарати за почистване на съдове - с 0.4%, пътнически железопътен транспорт - с 0.3%, продукти за лична хигиена и козметични продукти - с 0.5%, банкови услуги и такси - с 2.0%, и други.

През април 2020 г. цените на лекарствените продукти и на лекарските услуги са се увеличили съответно с 0.4 и 0.3%. При цените на стоматологичните услуги увеличението е 0.1%, а при цените на услуги на лаборатории за медицински анализ увеличението е 0.2%.

Хармонизираният индекс на потребителските цени за април 2020 г. спрямо март 2020 г. е 99.6%, т.е. месечната инфлация е минус 0.4%. Инфлацията от началото на годината (април 2020 г. спрямо декември 2019 г.) е минус 0.4%, а годишната инфлация за април 2020 г. спрямо април 2019 г. е 1.3% (табл. 2 от приложението).

Средногодишната инфлация за периода май 2019 - април 2020 г. спрямо периода май 2018 - април 2019 г. е 2.4%.

Индекс на цените за малката кошница (ИЦМК)

Индексът на цените за малката кошница за април 2020 г. спрямо март 2020 г. е 100.6%, а от началото на годината (април 2020 г. спрямо декември 2019 г.) е 102.6% (табл. 3 от приложението).

През април 2020 г. цените на стоките и услугите от малката кошница за най-нискодоходните 20% от домакинствата са се променили спрямо предходния месец, както следва:

- хранителни продукти - увеличение с 1.0%;
- нехранителни стоки - увеличение с 0.9%;
- услуги - намаление с 0.6%.

[БНР](#)

✓ Министрите Вълчев и Ананиев дават брифинг за работата на детските градини

Министрите на образованието и на здравеопазването - Красимир Вълчев и Кирил Ананиев, ще дадат съвместна пресконференция, свързана с подновяването на работата на детските градини.

Просветното министерство вече проведе онлайн анкета сред родителите, за да установи каква е готовността на семействата да пуснат децата си на градина в настоящата ситуация.

Преди дни премиерът Бойко Борисов каза, че детските градини е възможно да отворят отново около 24-и май.

✓ МС одобри създаването на "Държавна петролна компания"

Министър-председателят Бойко Борисов и членовете на Министерския съвет проведоха чрез видеоконферентна връзка извънредно правителствено заседание.

На заседанието правителството одобри и предложи на Народното събрание да приеме законопроект за изменение и допълнение на Закона за държавните резерви и военновременните запаси.

В него се предлага създаването на държавно предприятие "Държавна петролна компания" към министъра на икономиката, което да изпълнява всички функции на държавния резерв за съхранение и обновяване на резервите на петролни енергийни продукти, съобщи пресслужбата на кабинета.

Със създаването на държавното предприятие се предвижда, освен управлението на настоящите петролните бази, и изграждането на нови бази и бензиностанции, с което ще се подобри конкуренцията на пазара на горива в страната.

Това ще бъде в полза и на крайните потребители и ще е мярка за увеличаване на броя на данъчните складове в сектора на горивата. Това е в съответствие и с препоръките, които Комисията за защита на конкуренцията е отправяла при многократното извършване на секторните анализи за развитието на конкурентната среда на пазарите на производство и реализация на автомобилни горива в страната.

С изграждането на данъчните складове и бензиностанции, които ще бъдат в управление на държавното предприятие, ще се гарантира пряката връзка данъчен склад - краен разпространител на горива, което, от своя страна, ще осигури прозрачност и възможно най-ниска цена за потребителя. Така ще се постигне ефективност, предвидимост и сигурност за потребителя, че ще получи възможно най-ниската цена за най-високото качество, допълват от МС.

В условията на непредвидения форсмажор, предизвикан от пандемията на Covid-19, довел до въвеждане на извънредно положение в Република България, цените на бензиностанциите само в рамките на два месеца, варираха между 1,39-2,10 лв./л. за най-продаваните видове горива (бензин и дизел). Само за последната седмица на извънредното положение, в периода 4-10 май 2020 г., при среднодневна цена на освобождавани от данъчен склад горива (бензин и дизел) - 1,32-1,33 лв./л., цените между различните икономически оператори по бензиностанциите останаха в диапазона 1,39-1,89 лв./л. Разликата от 50 ст./л. между предлаганите цени при продажби на дребно се реализира при еднаква данъчна тежест, еднаква цена на суровината и сравнително еднакви цени при освобождаванията от данъчните складове, посочиха от МС.

В преходните и заключителни разпоредби на законопроекта са предложени промени в Закона за акцизите и данъчните складове (ЗАДС), като се отменя специалният ред за лицензиране на данъчен склад при особени случаи, какъвто беше статутът на Държавната агенция "Държавен резерв и военновременни запаси".

За управляваните от държавното предприятие "Държавна петролна компания" данъчни складове се предвижда регистрация по общия ред на акцизното законодателство. Регламентира се и от статута на тези данъчни складове да могат да се ползват доставчиците на горива при недискриминационни условия и при спазване на принципа на неутралност.

На днешното извънредно правителствено заседание е одобрена и позицията на страната ни за неформален видеоконферентен разговор на министрите на икономиката и финансите на държавите - членки на ЕС, който ще се проведе на 19 май 2020 г., информира още правителствената пресслужба. По време на срещата министрите ще обменят мнения за икономическото въздействие от пандемията Сожид-19, механизмите за справяне с последиците и предприетите мерки.

Ще бъде бъдат обсъдени мерки срещу прането на пари и ревизираната методология на Европейската комисия за вписване на високорискови трети страни. Председателството ще информира за резултатите от писмената процедура по приемането на заключенията на Съвета на ЕС относно докладите по страни за 2020 г. и по задълбочените прегледи, се уточнява в съобщението.

✓ Дефицит по текущата сметка от 40 млн. евро през март

Преките чуждестранни инвестиции в България намаляват с 2,1 млн. евро

През март 2020 г. салдо по текущата сметка на България е на дефицит от 40 млн. евро, докато преките чуждестранни инвестиции намаляват с 2,1 млн. евро, показват данни на БНБ за платежния баланс на нашата страна.

Балансът по текущата и капиталова сметка на България през март е положителен и в размер на 88,8 млн. евро спрямо излишък за 16,5 млн. евро точно преди година (през март 2019 г.). За първите три месеца на настоящата година текущата и капиталова сметка е на излишък от 887,6 млн. евро при двойно по-малък позитивен баланс от 423,2 млн. евро през първото тримесечие на 2019 г.

Салдото само по текущата сметка през март е отрицателно и възлиза на 40 млн. евро при дефицит за 25,2 млн. евро година по-рано. За периода януари - март 2020 г. година позитивният баланс по текущата сметка нарасна до 501,6 млн. евро спрямо излишък за 229,9 млн. евро преди година, показват последните данни на БНБ.

Търговското салдо на нашата страна през март 2020 г. е отрицателно и в размер на 170,9 млн. евро при дефицит от 135,4 млн. евро през същия месец година по-рано, като износът на стоки намалява със 104,3 млн. евро (спад с 5,9%) до 2,247,4 млрд. евро, докато вносът намалява със 104,7 млн. евро (понижение с 4,2% на годишна база), достигайки 2,4182 млрд. евро.

В рамките на първото тримесечие на настоящата година търговското салдо е отрицателно и в размер на 338,1 млн. евро (0,5% от БВП) при дефицит от 347,1 млн. евро (0,6% от БВП) през същия период на 2019 г. В същото време износът на

стоки се увеличи през периода януари - март със 7,8 млн. евро (с едва 0,1%) до 7,0315 млрд. евро, докато вносът на стоки за същия период намалява с 1,3 млн. евро (понижение с 0,02%) до 7,3696 млрд. евро.

Според данните на БНБ финансовата сметка през март е положителна и в размер на 103,2 млн. евро при позитивен баланс от 49,9 млн. евро година по-рано, като за първите три месеца на годината излишъкът по финансовата сметка е в размер на 448,6 млн. евро (0,7% от БВП) при положителна стойност от 441,7 млн. евро през периода януари - март на 2019 година.

Преките чуждестранни инвестиции в страната намаляват през март с 2,1 млн. евро при тяхно увеличение със 106,9 млн. евро за март 2019 г., докато през първото тримесечие на 2020 г. те нараства с общо 254,4 млн. евро при увеличение със 148,6 млн. евро през януари - март 2019 г.

През март тази година резервите на БНБ се увеличават с 1,7657 млрд. евро при тяхно повишение с 231,5 млн. евро година по-рано, като за първите три месеца на 2020 г. те нарастват с 1,537 млрд. евро при понижение със 133,2 млн. евро през януари - март миналата година.

✓ **Ново искане - диференцирана ставка на ДДС за български плодове и зеленчуци**

20 браншови организации от аграрния и преработвателния сектор искат спешна среща с министър-председателя Бойко Борисов. В открито писмо, изпратено и до министрите на финансите и на земеделието, те настояват за обсъждане на диференцирана ставка на ДДС и за българските плодове и зеленчуци.

От 2000 година браншът непрекъснато поставя въпроса за високия процент на ДДС за плодовете и зеленчуците, се посочва в писмото.

20-процентната ставка на данъка за храните прави неконкурентна продукцията на българските производители в сравнение с внасяната от ЕС и от трети страни аналогична стока, влизаща в България регламентирано и нерегламентирано, често без ДДС, без документи и без проверка за безопасност от Агенцията по храните, твърдят земеделците, според които това е довело до практическо унищожаване на сектора и до масова емиграция на хората от селските райони.

Затова и 20-те организации се надяват на директен разговор с премиера Борисов, когато да се опитат да убедят, че намаляването на ставката за плодовете и зеленчуците няма да доведе до намаляване на приходите в бюджета, а само ще отстрани негативните практики за неплащане на ДДС и натиска на нелоялната конкуренция, оказван върху легалните производители, се посочва в писмото на браншовите организации.

✓ **Бундесбанк: БВП на Германия ще отбележи значителен спад през второто тримесечие**

Икономиката на Германия се очаква да отбележи значителен спад през второто тримесечие въпреки започналото облекчаване на мерките за ограничаване на коронавируса, заяви Бундесбанк в редовния си месечен доклад, публикуван в понеделник.

"Въпреки въведените мерки за облекчаване, социалният и икономическият живот в Германия все още са далеч от онова, което по-рано се смяташе за нормално", отбеляза централната банка. "Наличните икономически индикатори обрисуват една мрачна картина".

Въпреки че има редица признаци, че макроикономическото развитие ще се подобри отново към края на второто тримесечие поради облекчаването на мерките за ограничаване, има много голяма несигурност за бъдещото икономическо развитие, посочи Бундесбанк.

Централната банка добави, че някои ограничения вероятно ще останат в сила за по-дълъг период, през който вероятно ще преобладава предпазливост от страна на потребителите.

Най-голямата икономика в еврозоната навлезе в техническа рецесия през първото тримесечие, като БВП се сви с 2,2%, отбелязвайки най-солиден спад след глобалната финансова криза през 2008-09 г.

Според Бундесбанк перспективите пред пазара на труда за следващите месеци също са доста лоши.

✓ **Започна първата виртуална годишна среща на СЗО заради коронавируса**

Голяма част от населението по света е все още е уязвима от Covid-19

Започна първата виртуална годишна среща на Световната здравна организация заради пандемията от новия коронавирус.

Генералният директор на Световната здравна организация (СЗО) д-р Тедрос Аданом Гебрейесус заяви, че по-голямата част от населението на света все още е уязвима от коронавируса, тъй като само малка част е успяла да развие антители.

Той посочи, че в силно засегнатите райони не повече от 20% от хората имат изградени антители, докато в други региони процентът на имунизирани срещу болестта вероятно е под 10%. "Предстои да извървим дълъг път", заяви шефът на СЗО.

Изказвайки се на 73-тата сесия на Световната здравна асамблея, ръководителят на СЗО подчерта, че страните трябва да осигурят мерки за откриване и потискане на допълнителни огнища на коронавирус, преди да премахнат въведените ограничителни мерки. Той предупреди, че твърде бързото отваряне на икономиките само ще затрудни възстановяването.

СЗО препоръчва системно проследяване, изолиране и лечение на всички подозрителни случаи. Независимо в какъв стадий е епидемията във всяка отделна страна, организацията препоръчва да се спазват мерките за поддържане на дистанция, целящи да попречат на разпространението на вируса. Страните последваха в различна степен тези препоръки и са в различен стадий от епидемията.

Шефът на СЗО посочи, че ще бъде стартирана възможно най-скоро независима оценка на глобалния отговор на коронавируса, като Китай също се изказа в подкрепа на такъв преглед.

По-рано Китай се противопостави на призивите за преразглеждане на произхода и разпространението на коронавируса, но президентът Си Цзинпин сигнализира, че Пекин ще подлежи на безпристрастна оценка на глобалния отговор на Covid-19, но след като пандемията бъде поставена под контрол.

"Тази работа се нуждае от научно и професионално отношение и трябва да се ръководи от СЗО. И принципите на обективност и справедливост трябва да се спазват", заяви Си Цзинпин във видеообръщане.

С нови остри нападки на Съединените щати бе открита годишната сесия на Световната здравна организация. Американският здравен министър Алекс Ейзар обяви, че Организацията се е провалила в реакцията си срещу Covid-19 и че този провал е струвал живота на много хора.

Ейзар повтори и обвиненията на Вашингтон срещу Пекин, че се опитал да прикрие възникването на епидемията.

Китайският президент Си Цзинпин отхвърли упреците в непрозрачност.

Президентът на Китай беше категоричен, че неговата страна винаги е действал прозрачно по отношение на коронавируса.

Генералният секретар на ООН Антониу Гутериш заяви, че организацията се нуждае от повече ресурси, за да осигури подкрепа за развиващите се страни.

Новият коронавирус се разпространи по света, защото страните не му се противопоставиха заедно, заяви генералният секретар на ООН Антониу Гутериш, цитиран от Франс прес и ДПА.

"Станахме свидетели на известна солидарност, но много малко единство, в борбата ни срещу Ковид-19", заяви Гутериш в началото на годишната среща на страните членки на СЗО. "Страните следваха различни стратегии, понякога противоречащи си, и всички плащаме висока цена за това", подчерта генералният секретар.

Тъй като много страни пренебрегнаха препоръките на СЗО, "вирусът се разпространи по цял свят и сега се придвижва към глобалния Юг, където отражението му може да е още по-опустошително", добави той. "Ние рискуваме нови вълни и нови пикове" на епидемията, предупреди Гутериш.

Според Гутериш "СЗО е незаменима. Тя има нужда от повече ресурси, особено за да помогне на развиващите се страни".

"Опазването на развиващите се страни не е въпрос на щедрост или благотворителност, а на просветен общ интерес. Страните от Севера няма да могат да се справят с Ковид-19, освен ако страните от Юга го неутрализират в същия момент", посочи шефът на ООН.

В редица европейски страни започна облекчаване на карантинните мерки.

В Ирландия отвориха някои магазини, както и футболните игрища, тенис кортовете и игрищата за голф.

Още четири области в Испания от днес излизат от карантината, която продължава да е в сила за Мадрид и Барселона.

Френският президент Еманюел Макрон и германският канцлер Ангела Меркел се очаква да дадат виртуална обща пресконференция, по време на която да представят "френско-германска инициатива" в рамките на борбата с кризата с коронавируса.

Investor.bg

✓ Заради коронавируса българите са 3 пъти по-малко склонни на лятна почивка

Налице е вълна на своеобразен „туристически патриотизъм“, отчитат от Галъп

Причинената от коронавируса криза е направила българите много по-предпазливи по отношение на конкретните планове за почивка през летния туристически сезон. В новите условия България закономерно получава предимство пред външните туристически дестинации в плановете на българите за лятна почивка.

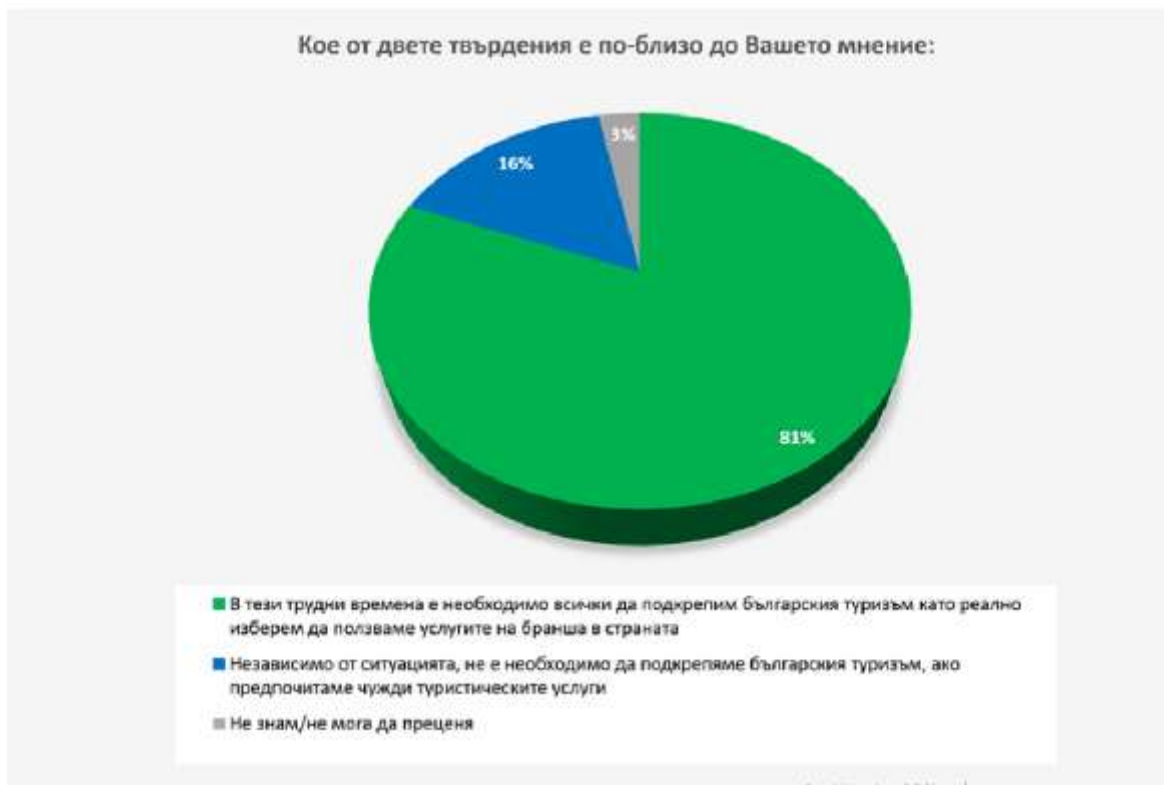
Това показва проучване на „Галъп интернешънъл“, проведено по телефона сред 1000 българи, преди летния туристически сезон.

Спрямо декември декларираните намерения за организирана почивка (на море, планина и т.н.) в летния сезон са намалели близо три пъти. Сред онези, които продължават да планират почивка това лято, структурата на плановете се променя видимо в полза на българските дестинации – с десет пункта нараства дялът на предпочитанията за лятна морска почивка в България, главно за сметка на море в чужбина. Но базата е силно стеснена – заради общия спад. А това значи сериозен абсолютен спад и при плановете за морски почивки у нас.

Много по-видим е спадът при намеренията за лятна почивка на море в чужбина – изчисленията показват намаляване от около 1 милион и 100 хиляди души, планиращи такава почивка преди месеци, до около 300 хиляди души сега. Близо две трети от онези, които все пак възнамеряват да отидат на море навън, се насочват към Гърция, а около 30 процента – към Турция.

Регистрира се и вълна на своеобразен „туристически патриотизъм“. В актуалния напоследък дебат над 80% от анкетираните, например, избират позицията, че е необходимо родният туризъм да се подкрепи – чрез избор на такава дестинация за почивка пред алтернативи в чужбина.

Подкрепа за оказване на държавна помощ за българския туризъм пък изразяват 72% от пълнолетните граждани. Подкрепата е до голяма степен автоматична и това показва ясен обществен инстинкт в кризата заради коронавируса.

Мнозинство от 70%, по традиция, оценява потенциала на България за летен туризъм като добър или много добър. Една четвърт са на обратното мнение, а малцина се колебаят. Кризата около коронавируса явно не променя принципната представа за предимствата на туризма у нас, посочват социолозите.

За над 80% от планиращите лятна почивка намеренията са за пътуване с автомобил. Регистрира се очакван отказ от авиотранспорта.

Планираната продължителност на лятната почивка (9 дни средно) незначително нараства. Относителният дял на планирани по-високи разходи също нараства (1321 лв. средно). Но и в двата случая социолозите правят уговорката, че базата е силно стеснена.

Проучването е проведено между 1 и 5 май сред 1000 души по метода на телефонното интервю. Абсолютна максимална грешка е ± 3.1 при 50% дялове. 1% от извадката се равнява условно на около 58 хиляди души – според актуалните статистически източници.

Изследването е част от редовната изследователска програма на „Галъп интернешънъл“ и Националния борд по туризъм. То прави сравнение с ранните планове на българите, проверени през декември 2019 г. Проучването е проведено преди обявяване на част от правилата и мерките, свързани с възможността за почивка у нас и в чужбина (карантина, декларации и пр.).

✓ Ще бъдат ли достатъчни средствата в подкрепа на земеделските производители?

Пандемията е моментът да си дадем сметка как протича селскостопанската политика, смята председателят на Института за агростратегии и иновации Светлана Боянова

Пандемията е може би идеалният момент да си дадем сметка как протича селскостопанската политика, заяви в ефира на Bloomberg TV Bulgaria Светлана Боянова, председател на Института за агростратегии и иновации.

„Няма реална сметка дали ще бъдат достатъчни средствата за подкрепа на земеделските производители, тъй като няма информация за точния размер на сумата по мерките“, заяви тя.

По думите на Светлана Боянова даването на нисколихвени кредити за производителите на плодове и зеленчуци е адекватна мярка.

„Подкрепяща мярка има и за производителите на череша, но пък такава липсва за розопроизводителите“, обясни председателят на Института за агростратегии и иновации.

Боянова коментира и темата за мястото на българските храни в търговските вериги и компенсациите в сектор „Рибарство и аквакултури“.

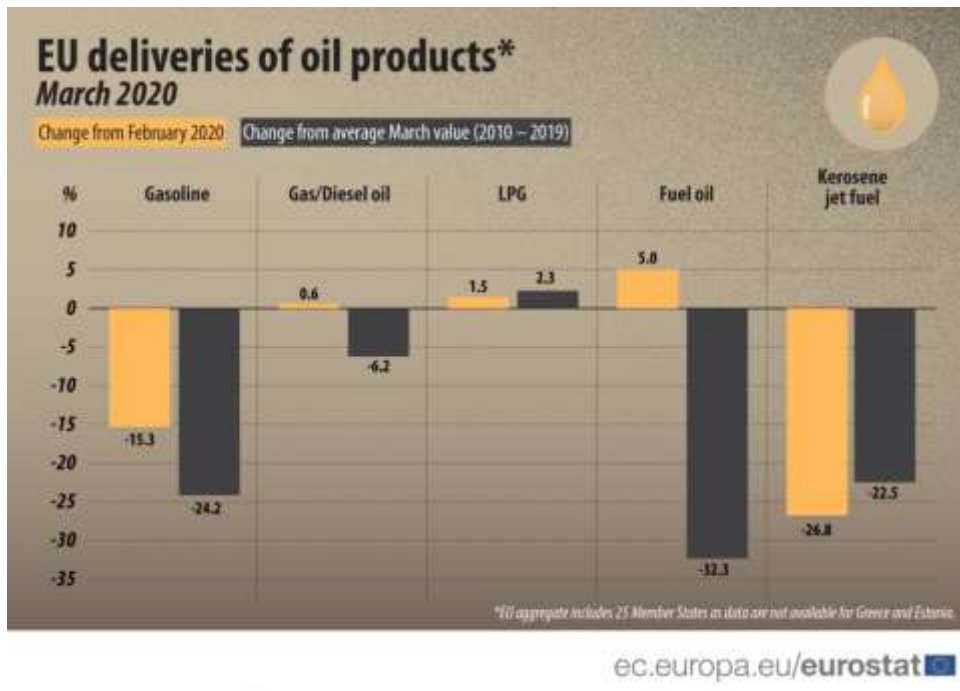
✓ България е лидер в ЕС по ръст на доставките на бензин, газ и дизел през март

Доставката на керосин у нас и в ЕС намаляват чувствително заради спирането на голяма част от полетите

Вносът на керосин в България се срива с 57,1% през март спрямо февруари заради спирането на масовото придвижване на хора във връзка с коронавируса, показват данните на европейската статистическа служба Евростат. По този показател страната ни е на второ място в ЕС.

Първа е Румъния с 87% спад на вноса на керосин. След нас е Швеция с 56,8% понижение на доставките на керосин, а четвърта е Италия с 52%.

Като цяло в ЕС доставките на керосин намаляват с 26,7%.

Същевременно в България се увеличават доставките на мазут през третия месец на годината – над два пъти и половина. Лидер по доставки на мазут е Дания с трикратен ръст. Трета е Швеция с увеличение от 75 на сто. Ръстът средно за ЕС е само 5%.

Доставките на газ и дизел в България през март спрямо февруари нарастват с една трета, което е най-много в ЕС. Средно в блока ръстът е 0,6%. При доставките на бензин увеличението за България е с почти 40% - също най-голямо в ЕС, при намаление средно за Съюза от почти 15%.

Силни спадове в Италия

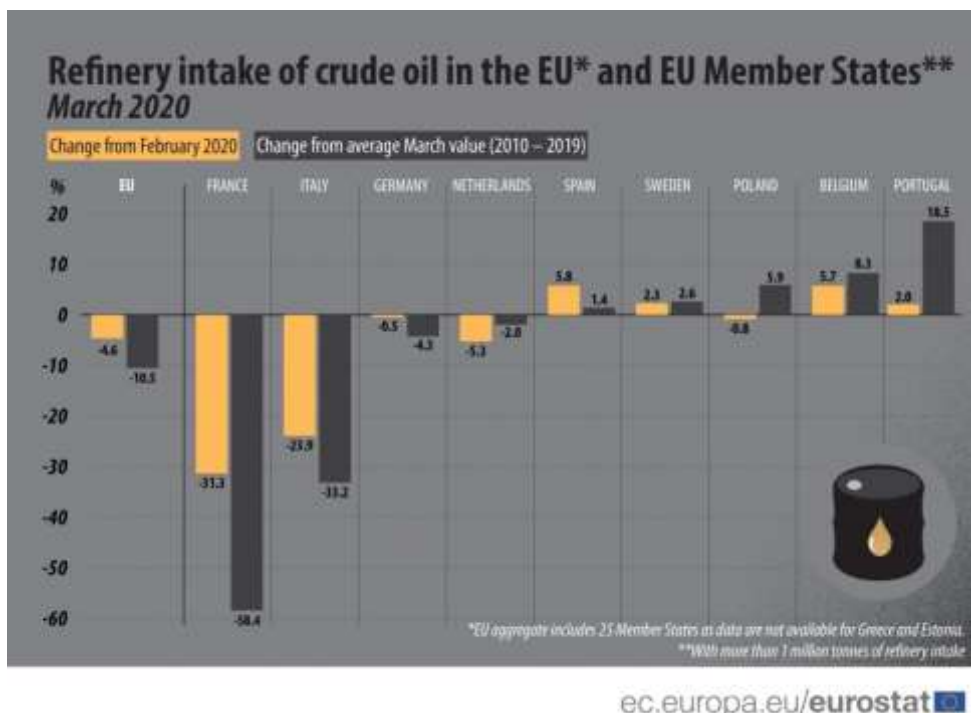
Мерките за ограничаване разпространението на COVID-19 се различаваха между държавите членки на ЕС по техния график и тежест. Първата държава от ЕС, която наложи строги национални мерки, беше Италия, а последиците са особено очевидни в нейните данни, подчертават от Евростат.

През март 2020 г. доставките на бензин спаднаха в почти всички страни от ЕС. В някои случаи те достигат рекорден минимум. Най-голямо намаление в количествата се наблюдава в Италия (-40%), Испания (-33%) и Франция (-20%).

Доставките на газ/дизелово гориво намаляват най-силно в Италия (-26%) и Испания (-11%). По същия начин доставките на пропан-бутан намаляват с 27% в Италия, където се използва широко като транспортно гориво.

Потреблението на суров петрол от рафинериите също намалява

Потреблението на суров петрол в рафинериите в ЕС се е понижило с 5% в сравнение с февруари, като най-големите спадове са наблюдавани във Франция (-31%) и Италия (-24%). В сравнение със средната стойност за март през последното десетилетие потреблението на суров нефт в рафинериите пада в тези две страни съответно с 58% и с 33%.

✓ **НАП: Не се изискват удостоверения при кандидатстване за безвъзмездна финансова помощ**

Не се изискват удостоверения, издадени от Национална агенция за приходите (НАП), при кандидатстване по схемата за безвъзмездна финансова помощ за микро и малки предприятия, събщи управляващият орган на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“, цитиран от приходната агенция.

За кандидатстване по програмата не е необходимо да се прилагат както удостоверение от НАП, така удостоверенията за липса на задължения към общината, свидетелство за съдимост и документите от "Главна инспекция по труда".

От НАП посочват, че от ОПИК се извършват служебни проверки чрез съответните администрации, преди сключване на договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Схемата "Подкрепа на микро- и малки предприятия за преодоляване на икономическите последствия от пандемията COVID-19" предоставя безвъзмездна финансова помощ в размер между 3000-10 000 лв. Идеята е да се обхванат всички сектори на икономиката, с изключение на тези, които се подкрепят от Програмата за Развитие на селските райони. Сред условията за кандидатстване е да има спад от минимум 20% на оборота за месец април спрямо средно месечен оборот за 2019 г.

Процедурата се реализира с финансовата подкрепа на Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Общият размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата е 173 млн. лв.

✓ **Завършва изграждането на пътна връзка София - Перник на п. в. „Марина бара“**

Завършва изграждането на връзката София - Перник на пътен възел „Марина бара“, част от път I-6 София - Радомир. Инж. Иван Досев, член на УС на АПИ, провери заключителния етап от строителните работи, съобщиха от пътното ведомство.

По договор отсечката трябва да е готова до 26 май, но строителят работи изключително мобилизирано, за да може движението по новата връзка да бъде пуснато по-рано от предвиденото за почивните дни около 24 май. В момента се полага последният асфалтов пласт, а от средата на седмицата е планирано и поставянето на маркировката.

С изградената сега пътна връзка се осигурява влизане на пътуващите от София към Перник през пътния възел „Марина бара“, който през 1993-1994 г. е построен единствено с възможност за излизане от гр. Перник в посока столицата. С построяването се осигурява бърза и безопасна връзка до западните квартали на областния град, а перничани вече ще имат общо три възможности за вход-изход към София - през досегашните в началото на кв. „Изток“ и при кв. „Хумни дол“, а вече и през п. в. „Марина бара“.

Проектът е изпълнен от АПИ със средства от републиканския бюджет въз основа на споразумение между агенцията и община Перник, подписано на 6 август 2019 г. Стойността на строително-монтажните работи е 947 482,82 лв. с ДДС.

Пътна връзка е с дължина 211,4 м. За повишаване безопасността на движение отсечката е с предпазни огради с пана срещу заслепяване на шофьорите, стоманени парапети, маркировка със светлоотразителни перли за по-добра видимост през нощта и знаци.

✓ **Сушата реже наполовина житната реколта в Румъния**

Житната реколта в Румъния се очаква да спадне наполовина през тази година заради сушата, смятат местни фермери и експерти в областта, цитирани от Ройтерс.

Произведеното количество обаче ще бъде достатъчно за вътрешния пазар и за осигуряване на износа, който е основно за Египет. Сред останалите страни, които купуват пшеница от Румъния, са Йордания, Израел, Турция, Ливан и Сирия.

Северната ни съседка е вторият най-голям износител на пшеница в Европейския съюз (ЕС) и важен доставчик на зърно за Близкия изток. Миналогодишната реколта е възлизала на близо 10 млн. тона от 2,1 млн. хектара, запознати смятат, че през 2020 г. добивът ще бъде между 5 и 7,4 млн. тона.

През 2019 г. страната е изнесла 4,7 млн. тона пшеница за страни извън ЕС, сочат данни румънската статистика.

✓ **Златото най-скъпо от осем години насам**

Цената на златото достигна днес най-висока стойност от октомври 2012 г., тъй като инвеститорите продължават да проявяват предпазливост за перспективите за рестартиране на икономиката в контекста на напрежението между САЩ и Китай, предадоха Белга и Франс прес.

Една тройунция злато (31,1 грама) се търгува днес за около 1760 долара. Цената на благородния метал достигна рекордна стойност от над 1900 долара през септември 2011 г.

Анализаторът от Комерцбанк (Commerzbank) Карстен Фритш посочва като причини за това поскъпване съмненията относно бързото възстановяване на икономиката, катастрофалните икономически статистики за САЩ, продължаващите предположения за отрицателни лихви в Съединените щати, притока на евтини пари, бързото увеличаване на националните дългове и опасенията от нов търговски конфликт между Вашингтон и Пекин.

През април американското промишлено производство е намаляло с 11,2 на сто - най-големият месечен спад в историята на този показател, събщи в петък централната банка. В цялата страна продажбите на дребно продължават да намаляват (-16,4 на сто).

Също в петък американското министерство на търговията обяви мерки за ограничаване на възможностите на китайската група Хуawei (Huawei) да произвежда полупроводници в чужбина с американска технология.

Златото се смята за убежище и поскъпва в периоди на политическа и икономическа несигурност, допълва БТА.

✓ Росен Желязков: Всички мерки, които се взимат, трябва да имат по-дълъг хоризонт

Мерките на правителството и настъпването на лятото са помогнали за преодоляване на пандемията и стабилизиране на системите, каза в студиото на Сутрешния блок на БНТ транспортният министър Росен Желязков.

Всички мерки, които се взимат, трябва да имат по-дълъг хоризонт, категоричен беше той.

Росен Желязков: Всички мерки, които предприемаме, са свързани с устойчивост.

Относно "Случайни превози" министърът обясни, че се взимат социални и икономически мерки. Социалните са свързани със запазване на заетостта. До момента по мярка 60 на 40 подадени над 200 000 заявления, няма статистика конкретно за транспортния сектор. Ще има и нова мярка за заетост по ОПРЧР за не по-малко от 27 000 заети в автобусния транспорт.

Очаква се днес протест на автобусни превозвачи в Бургас. "Готови сме на диалог", каза Желязков.

Нито стотинка, нито за миг не са преустановени, каза министърът относно плащанията за БДЖ. Всичко е осигурено, включително целеви инвестиции, увери той. В четвъртък ще бъде подписан договор за нови локомотиви, тече и за 16 нови мотори.

С 2 решения на кабинета са отделени 160 милиона за микро и малки предприятия за мярката 3-10.

Относно пакета "Мобилност" министърът обясни, че са подготвени и внесени предложения за изменение на ниво Европейски парламент. Желязков счита, че по време на пандемията всички са разбрали какво важно място има товарния превоз. Ако пакетът не бъде приет в предложението вариант, ще заведем дело, заяви той.

✓ С 12% са се увеличили доходите на българите

Ръст на доходите на българите от над 12% в началото на годината отчитат от Националния статистически институт, те вече надхвърлят 1700 лева на месец.

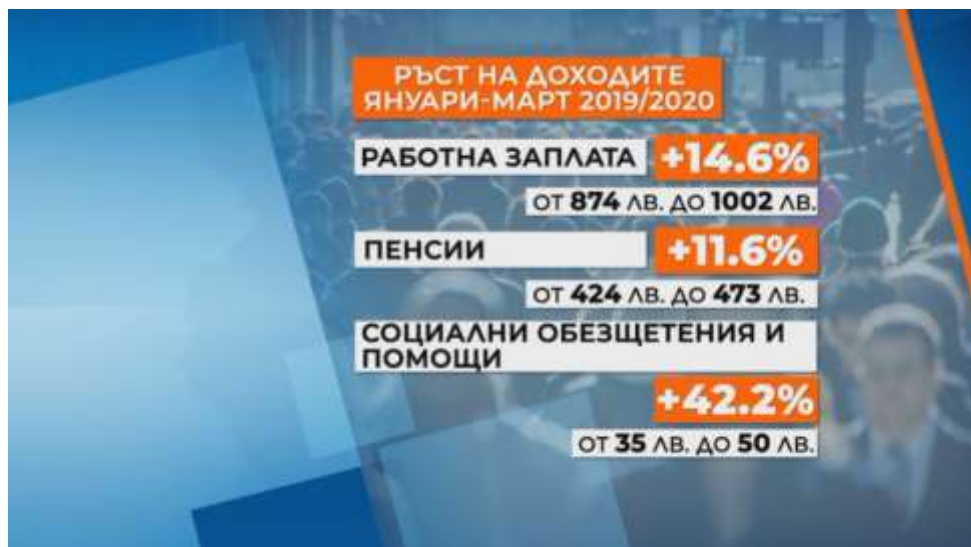
В същото време общите разходи се увеличават с по-малко от 6 на сто или около 1480 лева.

Най-много са доходите от заплати, следвани от пенсиите.

Доходите от работна заплата нарастват през първото тримесечие до 1002 лв, пенсиите също нарастват, но с по малък темп и достигат 473 . Най-голям ръст бележат доходите от обезщетения и помощи - с 42 на сто.

Най-много сме харчили в началото на годината за храна, малко над 31%, за режийни сме отделили над 17% от доходите си.

Мениджър

✓ По пътя към новото нормално

„За някои организации краткосрочното оцеляване е единствената точка от дневния ред. Други опитват да надникнат през мъглата от несигурност и да разберат как да се позиционират на пазара, след като кризата приключи и нещата се върнат към нормалното. Въпросът обаче е: „Как ще изглежда нормалното?“. Макар че никой не може да каже колко дълго ще продължи кризата, това, което ще намерим от другата страна, няма да изглежда като нормалното от последните години“ Това са думите на един от бившите управляващи партньори в McKinsey & Company Иън Дейвис от преди 11 години, когато световната финансова криза бе своя разгар. Те са не по-малко уместни и днес, но може да бъдат сметени за недостатъчно силни, за да опишат ситуацията, в която се намира светът в момента.

Все по-ясно е, че днешното съвремие ще бъде разделено на два периода – този преди COVID-19 и новото нормално, което ще се материализира след пандемията. В тази безпрецедентна ситуация ние ще станем свидетели на драматично реструктуриране на икономическия и социален ред, от който се ръководеха бизнесът и обществото досега. В близкото бъдеще ще станем свидетели на дискусии и дебати за последствията от новото нормално и за начина, по които неговите рамки ще променят животите ни.

Тук ние опитваме да дадем отговор на въпроса, който задават лидерите в публичния, частния и социалния сектор: „Как ще може да се ориентираме в тази криза, когато традиционните показатели и предположения, които следвахме, вече нямат значение?“. Казано по-просто, сега е нашия ред да дадем отговор на въпроса, който много от нас са задавали на нашите баби и дядовци: „Какво прави по време на войната?“

Отговорът ни е призив за действие в пет етапа, започващ от днешната криза до новото нормално, което ще излезе на преден план, след като битката срещу коронавируса бъде спечелена: Решителност, Устойчивост, Завръщане, Преосмисляне и Реформа.

Продължителността на всеки етап ще варира в зависимост от нейния географски и индустриален контекст, като институциите може да се озоват в ситуация, в която работят по повече от един от тези етапи едновременно. Като едно

цяло тези 5 етапа представляват императива на нашето време – днешните лидери трябва да спечелят битката срещу COVID-19, ако искаме да намерим икономически и социален път към новото нормално.

Решителност

В почти всички страни мерките срещу кризата вървят на пълни обороти. Разгърнати са множество програми за здравна, икономическа и социална подкрепа за обществото. Здравните системи на практика са във военен режим и постоянно увеличават капацитета си от легла, консумативи и специалисти. Приети са редица програми за запазване на работните места, като работата от разстояние продължава да е основният модел на операция. Много компании работят на забавен режим, докато други търсят начини да увеличат търсенето в критични отрасли като храната и домашните потреби. Образователните институции извършват своята дейност онлайн, като училищата в много страни остават затворени.

Въпреки всичко това продължава да съществува токсична комбинация от бездействие и парализа, произтичаща от изборите, които трябва да направим – изолация или карантина, затваряне на бизнесите или възобновяване на икономическата активност. За това наричаме първата стъпка „решителност“ – нуждата да бъде определен мащаб, темпото и дълбочината на действията, които трябва да се предприемат на държавно и бизнес ниво. Един директор, чието име ще остане в тайна, ни каза преди време: „Знам какво трябва да направя. Просто трябва да реша, дали тези, които трябва да изпълнят заръките ми, споделят моята решителност.“

Устойчивост

Пандемията метастазира в икономическа и финансова криза. Острият спад на икономическата активност, които е необходим за опазването на общественото здраве, едновременно с това застрашава благополучието на гражданите и институциите. Бързото изтичане на ликвидност и платежоспособност, засягащо много индустрии, се оказва издръжлива на усилията на централните банките и правителствата да стабилизират финансовата система. Здравната криза се превърна във финансова такава, като най-лошото е, че не можем да предскажем със сигурност нейния размер, продължителност и форма. Анализ на McKinsey Global Institute стига до заключението, че свиването на икономическата активност в ЕС и САЩ най-вероятно ще бъде най-рязкото от Голямата депресия насам. Голяма част от населението живее в условия на икономическа несигурност и финансов стрес. На фона на тези предизвикателства, устойчивостта е от ключово значение.

Завръщане

Възстановяването на оперативната работа на бизнесите след продължителен период на неактивност е огромно предизвикателство. Повечето индустрии ще трябва да активират отново цялата си верига за доставки, въпреки че продължаващата пандемия създава трудности за глобалната търговия. Най-слабата брънка във веригата ще определи успеха или провала на завръщането към активността. От нея ще зависи политиката ви за назначаване на нови служители (или връщане на работа на стари), обучението им и установяването на нива на продуктивност, сходни на тези преди кризата. По тази причина лидерите трябва да преосмислят цялата си бизнес система и да подготвят резервни планове, ако нещата не тръгнат по желания начин.

Отгоре на всичко това, зимата ще донесе нови проблеми за множество страни. Без ваксина или ефективно лекарство, бързото завръщане и повторно разпространение на коронавируса представлява огромна заплаха. В една подобна ситуация правителствата отново ще бъдат изправени пред вече добре познатата дилема – ограничаване на вируса и опасността за общественото здраве, което може да доведе до нова тежка икономическа рецесия, или предприемане на по-либерални мерки, които крият по-голям риск за здравето. За това за завръщането на икономическата активност може да се нуждаем от временно „прекратяване на огъня“ с вируса в Северното полукълбо през летните месеци, което да бъде използвано за разширяване на възможностите за проследяване на заразата, подобряване на болничния капацитет и развитие на ефективни медикаменти. Иначе казано, надеждите на всички са, че лятото ще ни даде възможност да се подготви за потенциална втора вълна през студения сезон.

Преосмисляне

Шок от подобен мащаб може да доведе до пълна промяна в очакванията, които възлагаме на хората като граждани, служители и потребители. Тези промени и влиянието им върху начина, по който живеем, работим и използваме технологиите – ще станат по-ясни през идните седмици и месеци. Институциите, които ще положат усилия, за да се приспособят към този нов свят, ще постигнат най-големи успехи. Ясно е, че онлайн светът на безконтактната търговия ще бъде подсилен по начини, които ще изменят потребителското поведение завинаги. Ефектите от тази всеобща трансформация може да бъдат дори още по-значителни, след като преследването на максималната ефективност бъде изместено по значение от устойчивостта – края на глобализацията на веригата на доставки и приближаването на доставчиците до крайния потребител.

Кризата ще разкрие не само уязвимите места, но и възможностите за подобряване на работата на бизнеса. Лидерите ще трябва да преразгледат кои разходи са фиксирани и кои – гъвкави, след като възстановяването на икономическата активност покаже кои части от работния процес са ключови, и с кои е просто хубаво да разполагате. Въвеждането на нови технологични решения в различни отрасли ще бъде ускорено от нуждата на компаниите да разберат как да поддържат висока продуктивност при липса на работна ръка. В резултат на всичко това лидерите в бизнеса ще разберат какво прави техните компании по устойчиви на шок, по-продуктивни и по-способни да отговарят на нуждите на клиентите.

Реформа

Светът днес има много по-ясна представа за това какво означава „събитие черен лебед“. Този шок за системата най-вероятно ще доведе до желание сред хората да ограничат факторите, които помогнаха на коронавируса да се превърне в глобално предизвикателство. С подкрепата на гражданите си, правителствата най-вероятно ще бъдат окуражени да вземат по-активна роля в икономическите дела на своите страни. Бизнес лидерите трябва да са готови за промени в законодателството, инициирани от общественото желание за избягване на бъдеща здравна криза, подобна на днешната.

Повечето страни, чиито здравни системи не са преминали през големи промени след Втората световна война, ще трябва да решат как да се приспособят към новото нормално, характеризирано с резки скокове в броя на пациентите и виртуални прегледи. Трябва да бъде преосмислена скоростта и глобалната координация при извънредните здравни ситуации. Политиките за критичната здравна инфраструктура, стратегическите резерви от ключови стоки и производството на медицинско оборудване трябва да бъдат адресирани. Водещите фигури, управляващи, финансовата система и икономиката, трябва да си вземат урок от провалите по време на световната финансова криза и да предприемат нужните мерки, за да може световната система да издържи на тежки шокове, като този, на който бе подложена от пандемията. Образователните институции трябва да помислят за модернизиране на работата си и интегриране на класната стая в дистанционното обучение. Списъкът е на практика безкраен.

Дните след пандемията също така ще ни дадат възможност да се поучим от множеството социални иновации и експерименти, които бяха приложени през това време, вариращи от работата от вкъщи до мащабното наблюдение и следене на хора. Оттук ще дойде и разбирането за това кои иновации, в случай че бъдат приети перманентно, ще доведат значителен подем на икономическото и социалното благополучие на хората, и кои биха подействали ретроградно на развитието ни като общество, дори и да са полезни за спирането на разпространението на вируса.

Считайки мащаба на промените, предизвикани до момента от пандемията и продължаващи развитието си в идните месеци и седмици, ние считаме, че всички трябва да обърнем специално внимание не само на огромната здравна криза, но и на предстоящото реструктуриране на глобалния икономически ред. Предстои да видим как точно ще се развият нещата, но описаните тук пет етапа предлагат на лидерите ясен път към „новото нормално“ – нормално, което няма да изглежда като нищо друго, което сме виждали преди коронавируса. Пандемията, която промени всичко.

✓ **Изплащанията на дивиденди могат да паднат с близо \$500 млрд. през тази година**

Изплащанията на дивиденди могат да паднат с близо 500 милиарда долара през тази година, което е по-голям спад, отколкото по време на световната финансова криза през 2008 година, събщи CNN Business.

Най-лошата глобална рецесия от десетилетия насам принуждава компаниите да пазят парите си.

Анализаторите казват, че щетите от пандемията могат да стигнат далеч извън неизплатените дивиденди, тъй като компаниите по света са изправени пред исторически срив в приходите и смятат за постоянно съкращаване на своите парични буфери.

След като достигнаха рекордните 1,43 трилиона долара през 2019 г., изплащането на дивиденди в глобален мащаб може да се понижи с цели 35% тази година или около 497 милиарда долара. Това би изпреварило спадът от 30%, наблюдаван по време на световната финансова криза през 2008 г.

Ако дивидентите бъдат намалени само от онези компании, които вече са обявили спирането им, изплащането ще намалее с 15% тази година до 1,2 трилиона долара.

„Спирането на дивидентите е неизбежно поради внезапното, безпрецедентно спиране на икономическата активност в много страни“, казва в изследователска бележка Бен Лофтауз, мениджър на доходите от глобален капитал в Janus Henderson. „Част от въздействието ще се разпространи в 2021 г., което вероятно ще доведе до по-ниски изплащания, отколкото можехме да очакваме преди пандемията.“

Royal Dutch Shell - компанията, изплащаща най-големите дивиденди в света за всяка от последните четири години, намали изплащането си с две трети през миналия месец - първото намаление след Втората световна война, след като печалбите бяха унищожени от исторически срив на цените на петрола. Банките в Европа и Съединените щати също замразиха милиарди долари от изплащане на дивиденди.

✓ **Оптимизъм на световните борси в началото на седмицата**

Основните индекси на водещите европейските фондови борси записаха повишения в ранната търговия в понеделник на фона на надеждите на инвеститорите, че разхлабването на ограничителните мерки в редица страни ще даде начало на икономическото възстановяване, предаде Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 се повиши с 6,74 пункта, или 2,05%, до 334,98 пункта, Немският DAX отчете ръст от 293,5 пункта, или 2,8%, до 10 758,67 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 напредна с 127,18 пункта, или 2,19%, до 5 926,95 пункта. Френският измерител CAC 40 се повиши с 94,64 пункта, или 2,21%, до 4 372,27 пункта.

Акциите на енергийните гиганти Total, BP и Royal Dutch Shell скочиха съответно с 5,51%, 4,55% и 4,44%, след като цените на петрола поскъпнаха с над 1 долара за барел, подкрепени от свиването на добива и постепенното възстановяване на търсенето.

„Пазарите са силно повлияни от паричната политика и изглежда игнорират дългосрочните заплахи“, коментира Тийве Мевисен, старши пазарен икономист от Rabobank.

„Технически погледнато, индексите ще изпитат трудности да достигнат върховете от края на Април. Навлязохме във фаза, в която индексите ще загубят позиции“, добави той.

Правителствата и централните банки по света предприеха безпрецедентни мерки за стимулиране на икономиката в борбата с кризата от коронавируса, като това помогна на STOXX 600 да напредне с близо 25% спрямо мартенското си дъно въпреки лошите икономически данни и напрежението между САЩ и Китай.

През уикенда председателят на Федералния резерв Джером Пауъл заяви, че пътят към възстановяването ще бъде дълъг, но централната банка „не е останала без муниции“, демонстрирайки готовност за разширяване на съществуващите програми на Фед и добавяне на нови.

За надеждите за постепенно възстановяване на икономическата активност до нивата преди пандемията допринесе днешното отваряне на барове, ресторантите и фризьорските салони в Италия, както и разхлабването на мерките в Испания и Ню Йорк.

Акциите на френските автомобилпроизводители Renault и PSA Group (Peugeot-Citroen) поскърнаха съответно с 4,82 и 3,78%, след като финансовият министър на Франция Бруно Льо Мер заяви в интервю за радио „Инфо“, че до 15 дни правителството ще обяви план за подкрепа на автомобилния сектор.

Книжата на германския индустриален гигант Thyssenkrupp скочиха с 6,45, след като източник на Ройтерс съобщи, че компанията води преговори с международни фирми за консолидиране на бизнеса ѝ за производство на стомана, който е на загуба.

Акциите на Fiat Chrysler поскърнаха с 4,19%, след като компанията потвърди, че италианският и отдел води преговори с Рим за обезпечен с държавна гаранция кредит в размер на 6,3 млрд. евро.

Седмичен спад на Уолстрийт

Основните индекси на Нюйоркската фондова борса регистрираха повишения в петък, но завършиха седмицата със загуби заради лошите икономически данни и нарастващото напрежение между Китай и САЩ.

Промишленият индекс Dow Jones отчете ръст 60,08 пункта, или 0,25%, до 23 685,42 пункта, но завърши седмицата с понижение от 2,65%. В по-ранните часове на търговията бенчмаркът на сините чипове падна с 270 пункта.

Широкообхватният индекс Standard & Poor's 500 напредна 11,2 пункта, или 0,39%, до 2 863,7 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq се повиши с 70,84 пункта, или 0,79%, до 9 014,56 пункта. За седмицата двата индекса паднаха съответно с 2,2% и 1,1%, като това е най-лошото седмично представяне на S&P 500 от март.

Ръстът в петък дойде на фона на изненадващият скок за месец май на индекса на потребителското доверие в САЩ, изготвян от Университета в Мичиган. Според авторите на изследването, това се дължи на мерките за стимулиране на икономиката, предприети от правителството.

„Като се има предвид растящата несигурност около кризата, не трябва да се изненадваме от загубите, които видяхме на пазарите през тази седмица“, коментира Скот Кнап от CUNA Mutual Group.

В ранните часове на търговията обаче бяха отчетени загуби, след като стана ясно, че продажбите на дребно в САЩ са паднали с рекордните 16,4% през април спрямо март. Икономистите, анкетирани от by Dow Jones, очакваха спад от 12,3%. Основните продажби на дребно, които изключват автомобилите, горивата и строителните материали, са се свили с 15,3%.

Негативно на пазарите се отрази и ескалацията на напрежението между Китай и САЩ, след като администрацията на президента Доналд Тръмп блокира доставките на чипове за китайския телекомуникационен гигант Huawei.

Същевременно с това главният редактор на китайското издание „Глобал таймс“ Ху Сиджин написа в Twitter, че Пекин ще „ограничи или разследва“ американските компании, включително Qualcomm, Cisco Systems и Apple, ако Вашингтон предприеме нови действия за блокиране на веригата от доставки на Huawei.

На този фон акциите на производителите на чипове AMD и Skyworks Solutions поевтиняха съответно с 0,57% и 1,97%, а тези на Apple и Qualcomm с 0,59% и 5,13%.

Ръст в Азия

Основните индекси на водещите фондови борси в Азиатско-тихоокеанския регион отчетоха ръст в първата търговска сесия за седмицата въпреки данните за японската икономика. Предаде Маркетоуч.

Водещият индекс на Токийска фондова борса Nikkei 225 отчете ръст от 96,26 пункта, или 0,48%, до 20 133,73 пункта. Скокът дойде на фона на данните, че японската икономика се е свила с 3,4% на годишна база през периода януари-март. Това е второ поредно тримесечно понижение след краха с 7,3% през последното тримесечие на 2019 г. Този резултат обаче е малко по-добър от прогнозирания спад с 4,8%. Очакванията са през второто тримесечие японската икономика да се свие с около 20%. Спадът през първото тримесечие спрямо предходното е 0,9%

Същевременно с това акциите на Softbank поскърнаха с 1,03%, след като съоснователя на Alibaba Джек Ма се оттегли от борда на директорите на японския конгломерат.

В континентален Китай индексът Shanghai Composite се повиши с 6,96 пункта, или 0,24%, до 2 875,42 пункта, докато по-малкият измерител Shenzhen Composite изтри 7,72 пункта от стойността си, или 0,43%, достигайки равнище от 1 800,84 пункта. Хонконгският индекс Hang Seng напредна с 137,3 пункта, или 0,57%, до 23 934,77 пункта.

В Южна Корея индексът Kospi се повиши с 9,83 пункта, или 0,51%, до 1 937,11 пункта. Австралийският измерител ASX 200 записа ръст от 55,7 пункта, или 1,03%, до 5 460,5 пункта.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха предимно повишения в ранната търговия. Основният индекс SOFIX отчете ръст от 0,84 пункта, или 0,19%, до 450,97 пункта. BGBX40 се повиши с 0,19 пункта, или 0,20%, до 95,78 пункта. BGTR30 напредна с 0,11 пункта, или 0,02%, до 465,03 пункта. BGREIT записа спад от 0,15 пункта, или 0,11%, до 133,12 пункта.

[Дневник](#)

✓ Външни министри от България и 10 други държави: Границите да се отворят поетапно

Единайсет външни министри от Европейския съюз разговаряха вчера как да бъде поетапно възстановено свободното движение на хора, но след като са взети всички мерки за тяхното здраве и безопасност, съобщи Министерството на външните работи в София.

Първите дипломати на Австрия, България, Германия, Гърция, Испания, Италия, Кипър, Малта, Португалия, Словения и Хърватия обсъдиха чрез видеоконферентна връзка ситуацията в своите държави и се разбраха да работят за общоевропейски подход при постепенното отваряне на границите, без обаче да се прави компромис със здравето на хората.

"От особена важност е и да имаме общоевропейски здравни мерки и правила, които да бъдат прилагани при пътуванията в ЕС", заяви Екатерина Захариева по време на видеоконферентен разговор с 10 свои колеги външни министри от ЕС. Това включва и единни медицински протоколи при посрещането на чуждестранните туристи, тъй като ако всяка държава въведе свои практики по границите, гражданите ще бъдат затруднени. В момента здравните власти в различни държави прилагат различни методи за контрол на пътниците - мерене на температурата, поставяне под карантина, PCR тестове, скрининг на случаен принцип.

"Имаме две важни задачи: да се борим с разпространението на вируса и същевременно да подпомогнем възстановяването на нашите икономики и свободното движение на хора, стоки и капитали", допълни Захариева и представи българския план за отслабване на рестрикциите, включващ поетапно възстановяване на работата на заведението за обществено хранене, търговските обекти и бъдещото облекчаване на пропускателния режим по границите. В момента все още страната ни не е отменила 14-дневната карантина на всички пристигащи граждани, независимо дали са българи или чужденци. В зависимост от развитието на епидемичната обстановка тази мярка може да бъде преразгледана.

Видеоконферентният разговор бе по инициатива на германския външен министър Хайко Маас по повод представения миналата седмица от Европейската комисия Пакет за туризма и транспорта.

Министрите приеха и обща декларация, в която призовават отслабването на мерките да стане координирано и поетапно по предварително съгласуван начин между страните-членки на ЕС, да се гарантира безопасното пътуване и завръщане на европейските граждани, което включва приемането на общоевропейски правила за здравна безопасност в транспорта.

Първите дипломати призоваха бизнесът да участва отговорно в прилагането на мерките за безопасност при отслабването на мерките и се разбраха отново да обсъдят развитието на ситуацията в първата половина на юни, когато ще са налице първи конкретни мерки за практическо облекчаване на трансграничните пътувания.

✓ Меркел и Макрон предложиха Брюксел да набере €500 млрд. дълг за възстановяване на ЕС

Германският канцлер Ангела Меркел и френският президент Еманюел Макрон предлагат възстановителен фонд за 500 млрд. евро за справяне с икономическите последици в "секторите и регионите", най-тежко засегнати от кризата с коронавируса.

Това потвърди двамата на пресконференция с видеовръзка между канцеларията на Меркел и Елисейския дворец. Изявлението бе [публикувано](#) по-късно от германското правителство.

Фондът трябва да е част от бюджета на ЕС и трябва да предлага грантове (а не заеми), а средствата за него да се наберат на финансовите пазари, като го направи Европейската комисия от името на ЕС. Според телевизия [А Ер Де](#) новият план предлага "допълнителни" средства за справяне с породената от COVID-19 криза, а не указва как да се съберат вече договорени от европейските държави спасителни пакети за стотици милиарди евро.

Изявлението на двамата, което съдържа и призив за ускоряване на решението за Многогодишната финансова рамка (дългосрочния бюджет), идва в момент, когато се очаква страните от ЕС да преминат през най-тежката си рецесия от десетилетия, но няма единодушие как да се наберат средствата за възстановяване.

Меркел нарече предложението "амбициозно", но подчерта, че то трябва да е част от бюджета, за който Европейската комисия трябва да представи ревизирано (заради коронавируса) предложение (обявеният ден бе днес, но впоследствие бе съобщено, че това ще стане най-късно до 27 март). "Целта е Европа да се укрепи, да излезе от кризата със здрави връзки и солидарност," каза Меркел.

Сътрудничеството между Париж и Берлин е нужно в момент, когато последствията на вируса върху икономиките ни са различни и "възстановителният фонд трябва да направи така, че всички страни да могат да реагират" в зависимост от възможностите си, каза още Меркел.

Разногласията остават

Нужен е и "Суверенен фонд за общественото здравеопазване" в ЕС, чиято краткосрочна цел трябва да е създаването на ваксина. ЕС трябва да изработи собствена "здравна стратегия" за "стратегически суверенитет" в здравния сектор с увеличаване на научноизследователския потенциал, общи стандарти за работа със здравни данни и други стъпки.

В съвместното си изявление, акценти от което бяха разпространени от "Ройтерс" по време на пресконференцията им, двамата лидери искат и да се увеличи европейският бюджет за първите три (от седем) години.

Макрон, който говори след Меркел, подчерта, че за пръв път Германия и Франция предлагат заедно ЕС да емитира общ дълг. Тази инициатива същевременно не е само на двете водещи европейски държави; по думите му тя е резултат от сътрудничество с Италия, но и с Нидерландия, която бе категорично против емитирането на общ дълг. Как точно ще се финансира възстановяването е тема, по която така и няма единодушие между водещите европейски икономики.

И двамата обаче признават, че продължават усилията да се убедят всички държави в блока. "Евронюз" отбелязва, че се очаква Нидерландия и Дания да възразят срещу идеята. Съдържат се и призови за ускоряване на работата по дигитализацията и зелената сделка в ЕС и укрепване на икономическата и индустриалната мощ на блока.

Макар повечето държави да приемат, че ще има и емитиране на дълг след продължили седмици наред спорове, няма единодушие каква част от средствата във фонда да се наберат по този начин. Агенция "Блумбърг", като се позовава на непубликувани засега документи, междувремежно пише, че фондът за възстановяване ще разчита на смесица от грантове и заеми и средства, като ще се използват като гаранции за мобилизиране на частни инвестиции.

✓ Резолюция за разследване на коронавируса ще се гласува от 194 държави

Дейността на Световната здравна организация за справяне с коронавируса, причиняващ COVID-19, и произходът и разпространението на вируса ще бъде разгледани днес от 194 държави [на втория ден на годишната среща \(за пръв път онлайн\) на страните](#), членуващи в организацията.

В текста, подкрепен от Австралия и Европейския съюз, който според "Ройтерс" и редица издания е събрал подкрепа от над две трети от членуващите в СЗО страни, се призовава за "независима оценка" на подхода на СЗО. Очаква се текстът да бъде обсъждан днес.

Организацията, критикувана вчера безмилостно от САЩ, приема дейността ѝ във времето около разразяването на пандемията да бъде разгледана внимателно, обяви генералният ѝ директор Тедрос Аданом Гебрейесус. Тедрос каза, че такъв преглед ще се "случи възможно най-рано" и ще направи препоръки за бъдещето.

По-рано президентът на Китай Си Цзинпин [каза, че би приел разследване за глобалната реакция](#) срещу COVID-19, но само след като пандемията е овладяна.

✓ Пред фалит ли е Турция

Турция е пред планина от дългове, а приходите ѝ от износ и от туризъм спадат драстично. Без помощ отвън държавният фалит е неизбежен, [обобщава "Дойче веле"](#) публикации в германската преса.

"Нападение срещу Турция" и "Тъмни сили атакуват турската лира" - с такива заглавия излязоха през последните дни някои близки до управляващите вестници в Турция. Поводът - турската валута достигна ново историческо дъно: [един щатски долар вече струва повече от 7 лири](#). От началото на тази година турската валута се е обезценила с 15 процента, припомня "Франкфуртер алгемайне цайтунг"(ФАЦ).

Така за по-малко от две години Турция върви към втора рецесия - след тази от август 2018 година, когато причината бе спорът със САЩ заради задържането на един американски пастор от турските власти. Сега причините са комплексни, се отбелязва в публикация на "Тагесцайтунг" (ТАЦ). Основната от тях е планината от дългове: през тази година Турция трябва да погаси обществени и частни дългове на стойност 170 млрд. долара. На този фон водещи международни финансисти изразяват мнението, че не виждат как турското правителство би се справило с тази тежка задача.

Спад в приходите от износ и туризъм

Макар дотук да се справя добре с пандемията, Турция може да стане първата страна в света, претърпяла икономическа катастрофа заради кризата с коронавируса. Анкара покрива разходите си чрез износ (180 млрд. долара през последната година), от приходи от туризъм (36 млрд.) и от чужди инвестиции. Но през тази година турският износ е намалал с 40 процента, отбелязва ТАЦ.

Приходите от туризъм също се очаква да спаднат драстично, а свежи пари не влизат в страната, след като под натиска на президента Ердоган лихвите паднаха под границата на инфлацията. Сега проличават последствията от влагането на значителни средства в огромни инфраструктурни проекти през последните години, като например новото международно летище на Истанбул, което в момента почти не работи. Или в мостове, които никой не ползва, но за които правителството трябва да плаща.

От публикацията на ТАЦ става ясно и че в началото на тази година валутните резерви на турската Централна банка са намалели от 40 млрд. на 28 млрд. долара - след като банката безуспешно се опита със спешни покупки да стабилизира турската лира. По политически причини Ердоган се отказа да иска заеми от МВФ, а преговорите с американската Централна банка за тъй наречените суапови кредитни линии, които биха осигурили на Турция достъп до пазара на долари в брой, очевидно са се провалили. Условието за това са независима Централна банка и ниска инфлация - две неща, които Вашингтон не вижда в Турция в момента.

Как изглежда възможното спасение

Така Китай остава единствената страна, на която Турция може да разчита за помощ. Последно по този канал Анкара получи един милиард долара, но експертите са на мнение, че Пекин едва ли ще бъде склонен да отпусне още средства на Турция.

Турската централна банка би могла да повиши драстично лихвите, за да привлече пари отвън. Това би стабилизирало донякъде лирата, а от стъпката биха спечелили големите компании, които имат дългове в долари. Но в същото време това би погубило по-малките фирми, които и така се борят за оцеляване в кризата с коронавируса. Синдикатите се опасават, че безработицата ще скочи от 14 на 20 процента, а нови осем милиона турци могат да останат без работа.

ТАЦ помества и коментар по темата, в който се заявява: "Президентът Ердоган е притиснат до стената. Най-вероятно страната няма да е в състояние да обслужва кредитите си през тази година и ако не получи помощ отвън, държавният фалит е неизбежен. Но в миналото Ердоган нееднократно е показвал, че когато властта му е застрашена, винаги преминава в настъпление. Сега виновни са му опозицията и някакви чужди тъмни сили, които застрашавали Турция, и които затова трябвало да бъдат унищожени. От унищожение обаче са заплашени последните остатъци от демокрацията и скромното благосъстояние, което турците успяха да си изработят с много усилия през последните години".

[Bloomberg TV Bulgaria](#)

✓ Големи компании намаляват разходите си за телевизионна реклама

Очаква се близо 1,5 милиарда долара ангажименти за рекламни разходи за третото тримесечие да бъдат отменени. Големи рекламодатели като General Motors, PepsiCo и General Mills се стремят да отменят поетите ангажименти за излъчване на реклами - промяна, която тества начина за правене на бизнес от последните пет десетилетия, пише The Wall Street Journal.

Разходите за телевизионни реклами намаляха през първите седмици на пандемията и бяха последвани от още по-голям спад. Голяма част от общо близо 42 милиарда долара, изразходвани за телевизионни реклами в САЩ, е обвързана с договорни ангажименти, които са поети доста преди новия телевизионен сезон, който започва всеки септември.

Съгласно тези „авансови“ сделки, първата реална възможност рекламодателите да намалят бъдещите си разходи, започна на 1 май. Компаниите вече имат възможност да анулират до 50% от разходите за реклама за третото тримесечие.

Много компании се стремят да се възползват от тази опция в различна степен, включително General Motors, PepsiCo, Cracker Barrel Old Country Stores, General Mills, Domino's Pizza и фармацевтичния гигант Sanofi, според източници, запознати с въпроса.

Очаква се близо 1 милиард-1,5 милиарда долара ангажименти за рекламни разходи за третото тримесечие да бъдат отменени. „Съкращенията на разходите ще бъдат доста големи“, каза Дейв Кампанели, главен инвестиционен директор на Horizon Media.

Разпространителите на телевизионно съдържание като Comcast, NBCUniversal, ViacomCBS и Walt Disney се опитват да предотвратят големи пукнатини в основния стълб на бизнеса си и се опитват да прогнозираят какво ще се случи с рекламните приходи през следващите месеци.

Някои ръководители на рекламни отдели очакват пандемията да ускори прехвърлянето на средствата за телевизионни реклами към други маркетингови канали, включително към стрийминг услуги и към технологични гиганти като Google и Facebook.

✓ Европа - със САЩ срещу Китай и с Китай срещу САЩ

Старият континент трябва да стане по-независим от китайските медицински продукти и да разнообрази веригите на доставки

Националният народен конгрес на Китай, който трябваше да се проведе през март, ще се състои в Пекин в петък. Китайското ръководство ще постави на фокус събитието като своя победа - над пандемията, но и в системното съперничество със Запада, пише Анна Зауербрей за Der Tagespiegel.

Междувременно САЩ отчитат повече смъртни случаи от коронавирус, отколкото са общо потвърдените случаи в Китай.

Коя е по-силната в двустранните отношения държава е централна тема в рамките на американската предизборна кампания. В края на миналата седмица американският президент Доналд Тръмп каза в интервю, че е възможно САЩ да прекратят напълно отношенията си с Китай.

Както е известно, кризата действа като катализатор и също така ускорява динамиката в отношенията САЩ-Китай-ЕС. Водено от страха на китайското ръководство за загуба на контрол и от американската предизборна кампания, системното съперничество между Китай и САЩ се засилва, пише Зауербрей.

Големи европейски страни като Франция, Великобритания и Германия са по-предпазливи в своята политика с Китай от няколко години. Европейската комисия също определи Китай като системен конкурент. Законите за защита на инвестициите и правилата за защита на телекомуникационните мрежи са затегнати.

Западноевропейските държавни глави наблюдават опитите на Китай да обвържат страните от Централна и Източна Европа с инвестиционни споразумения с повишено подозрение.

Много държавни глави обаче целят да избегнат риториката на нова Студена война. Германия, по-специално, се опитва да пази партньорски отношения с Китай. Планираната среща на върха на всички 27 държавни и правителствени ръководители на ЕС с държавния глава на Китай Си Дзинпин през септември ще е свързана с германското председателство на ЕС.

От седем години се договаря споразумение, с което Китай трябва да поеме ангажимент за премахване на инвестиционните ограничения за европейските компании и за намаляване на зависимостта между държавата и компаниите. То ще бъде подписано на срещата на върха през септември.

Но мащабната китайска кампания с пропаганда и дезинформация през последните седмици изостри недоволството в много страни от ЕС. Китайски дипломат в Париж заяви, че медицински персонал оставя хората в старческите домове да умират сами, пише Анна Зауербрей.

Китай изпрати лекари в силно засегнати страни като Италия и Сърбия. Анализатори обаче смятат, че този път политиката "разделяй и владей" от страна на Китай е била контрапродуктивна. Страната успя да разшири влиянието си в отделни страни като Унгария. Но съществуват подозрения относно опциите за действие там, става ясно от анализа.

Европа трябва да стане по-независима от китайските медицински продукти в средносрочен план и да разнообрази веригите за доставки. В областта на търговията, инвестициите и телекомуникационната политика разговорите между САЩ и Китай на най-високо ниво след ноември отново мога да се улеснят.

Така че, докато Китай празнува усещането си за победа, Европа трябва само да управлява кризите възможно най-умело и да остане отворена като коалиционен партньор и за двете - със САЩ срещу Китай за справедливи икономически условия на конкуренция. С Китай срещу САЩ - за международни организации и Парижкото споразумение за климата, обобщава Der Tagespiegel.

✓ Шофиране, енергия, храна: Събуждането на Европа в числа

Оживлението не е равномерно, а икономиката на региона остава далеч от пълната си скорост

Европа бавно се събужда от принудителния си зимен сън, който имаше за цел да ограничи разпространението на коронавируса, пише Bloomberg.

Данните за придвижването с автомобили (бел. р. Apple направи тези данни видими по време на пандемията), резервациите в ресторантите и консумацията на енергия показват активността на фона на някои от облекчените ограничения, които правителствата бяха наложили през последните два месеца.

Оживлението не е равномерно, като някои страни се движат по-бавно от други, а икономиката на региона остава далеч от пълната си скорост. Училищата например са отворени в някои страни, но не и в други, а ситуацията е подобна при баровете и ресторантите.

Но това е само началото след седмици на блокиране и ето някои от промените, настъпващи в цяла Европа.

Много страни ограничаваха движението на хората - например един час упражнения в близост до дома, плюс възможност основно пазаруване, например. Това ограничение ясно се отразява в данните за мобилност на Apple, които показват рязък спад през март. Сега тези данни започват да отчитат нарастване отново, тъй като хората могат да пътуват по-свободно, някои магазини отварят отново и хората се връщат на работа. Австрия беше сред първите, които облекчиха мерките за блокиране - и това се вижда в данните на технологичната компания.

Страните имат различни работно време за ресторанти и барове, по-специално защото на такива места може да бъде трудно хората да се придържат към съвети за социално дистанциране.

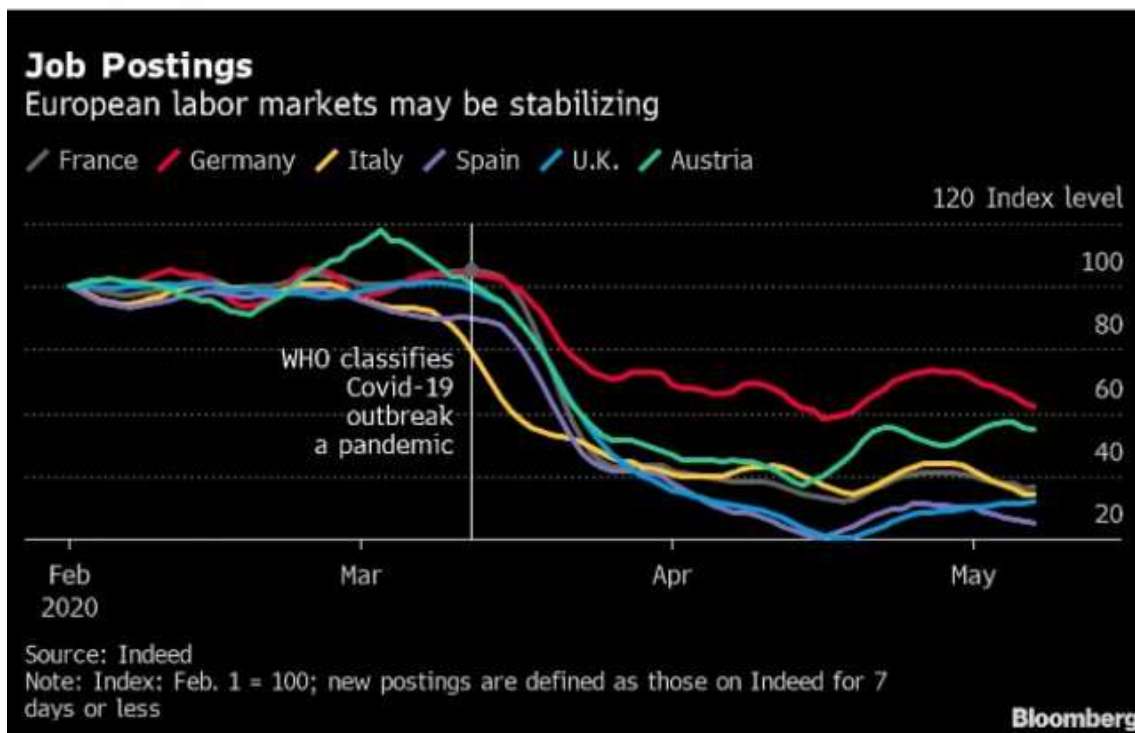
Германия позволи на ресторантите да отворят вратите си отново миналата седмица и редовните посетители се завръщат. Според данни от уебсайта за резервации OpenTable спадът на резервациите на годишна база е намалял до под 80% от 100% в началото на месеца. Много хора може да останат предпазливи, като се има предвид, че вирусът все още представлява риск, но за други все пак е шанс за разнообразие след два месеца готвене вкъщи или взимане на готова храна отвън.

Във Великобритания блокирането постави пазара на жилища в застой. Сега обаче огледите са разрешени отново. Уебсайт Zoopla, който предоставя информация за пазара на имоти заяви, че трафикът му отново се увеличава, както също нарастват и посещенията в сайта за недвижими имоти Rightmove.

Търсенето на електроенергия е ключов показател за проследяване на икономическото възстановяване в целия регион. В Италия потреблението на електроенергия е с 3,4% по-голямо от началото на по-сериозното разхлабване на мерките на 5 май. Това беше най-засегнатата страна в Европа, като потреблението на енергия намаля с 28% през няколко седмици от април в сравнение с година по-рано.

Търсенето в Германия се увеличи с 4%, след като мерките бяха отменени на 23 април. Тук е важно да се каже, че тежката промишленост, която преработва химикали и стомана, не е прекъсвала дейността си. Великобритания обаче започна да изостава от други страни в търсенето на енергия.

Пазарът на труда пое основната тежест на икономическите проблеми, тъй като милиони хора остават без работа или са пуснати в отпуск, а компаниите преоценяват плановете си за наемане на хора. Но изглежда, че обявите за работа са се стабилизирани и се увеличават умерено в някои случаи. Те все още са далеч под нивото в началото на годината.

✓ Служителите трябва да продължат да работят от вкъщи

Стратегията на Google за дистанционен процес на работа в дългосрочен план вероятно ще добие голяма популярност

Вместо да връщат служителите си на работа от офисите възможно най-скоро, компаниите трябва да се пренасочат към изцяло дистанционен работен процес в дългосрочен план, както някои вече започват да правят, пише Bloomberg в свой анализ.

Google и Facebook са поели по този път, като уведомиха своите служители, че ще работят от вкъщи до края на 2020 г. А от Twitter съобщиха на служителите си, че могат да работят от дома си за неопределено време.

Това е стратегия, която може да добие голяма популярност. В анкетно проучване на Bloomberg 63% от респондентите споделят, че предпочитат да продължат да работят от вкъщи, а не от офиса си. А според изследване на Gallup близо 50% от работещите предпочитат да продължат работната си дейност дистанционно.

И защо не? Позволяването на дистанционен процес на работа е по-евтино в сравнение с модернизирването на офисите. Повечето служители и компании вече са инвестирали в осигуряването на основни инструменти за работа от вкъщи – монитори за компютър, ергономични столове и други.

Това е само хардуерът. Компаниите инвестират и във виртуални приложения като Zoom, Slack и други конкуренти. Екипите, които са свикнали с тях, вероятно ще продължат да ги използват.

„Подкрепата за работа от дома в дългосрочен план изисква промяна в начина на мислене на много компании“, обяснява Дженифър Кауфман, преподавател по офис дизайн в университета Purdue. Компаниите отдавна се стремят да насърчават служителите да гледат на офиса си като на дом. Ето защо някои фирми снабдиха помещенията си с кухненски бокс, закуски или места за сядане. А сега домовете са се превърнали в място за работа. Компаниите винаги са били доволни хората да оставят работа за правене и вкъщи, но когато няма алтернативи, това означава, че е нужно преосмислянето на някои фундаменти. А най-важното като за начало е достъпът до интернет.

Cross.bg

✓ Гръцки собственици на фирми у нас искат да отпадне 14-дневната карантина

Община Петрич и гръцки собственици на фирми в пограничния район настояват за отпадане на 14-дневната карантина при влизане в страната ни, защото иначе не могат да изпълняват служебните си задължения, да ръководят фирмите си и да работят с българските си бизнес партньори. Вече са изпратили писмо до правителството, Националния оперативен щаб и Сдружението на общините с искане карантината да отпадне.

В община Петрич има регистрирани над 2 500 фирми на гръцки граждани, които развиват дейността си у нас. От началото на извънредното положение част от предприятията са намалили дейността си, но не са я преустановили напълно.

Проблем за собствениците и управителите е обаче карантината, на която подлежат при влизане в България и заради, която не могат да ръководят дружествата си.

Голяма част от счетоводните кантори в Петрич работят предимно с чуждестранни инвеститори, които твърдят, че икономиката в района няма да може да се съживи, ако мерките не бъдат преразгледани. Повече за проблема вижте в репортажа, който подготвихме.

Борис Харизанов е ръководител на счетоводна фирма, която обслужва гръцки инвеститори в Петрич. Казва, че от началото на извънредното положение собственици на бизнес в района, които разчитат предимно на работници от южната ни съседка са замразили дейността си.

Борис Харизанов, адвокат: Голяма част от тези дружества са в едно латентно състояние и изчакват всеки да видим, какво ще се случи.

Заради карантинния период чуждестранните инвеститори не могат да ръководят пълноценно фирмите си и да изпълняват задълженията си. Част от тях дори не могат да се разплатят със служителите си.

Борис Харизанов, адвокат: Не могат да сключват сделки, не могат да посещават нотариуси, не могат да посещават бланкови клонове. Изтичат електронни подписи в момента. Трябва да се подновяват. Управленческата дейност на едно дружество не се свежда само до купува - продава, плаща заплати.

От община Петрич също настояват за преразглеждане на въведените ограничения. Казват, че заради затрудненията на фирмите и приходите в общината са намалели с около половин милион лева.

Борислав Коларов, зам. Кмет Община Петрич: Ние засягаме предимно тези, които са съкратили персонал, нямат възможност гръцките управители да дойдат на място да се запознаят с проблемите, които са произтекли в последните 2 месеца, така че да вземат необходимите и адекватни решения.

Представители на бизнеса в Петрич настояват за предоговаряне на отношенията ни с Гърция, за да не се налага и българските собственици на фирми в южната ни съседка да прекарват 14-дневна карантина, за да ръководят фирмите си.

✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, „Сутрешен блок“

- Държавните бензиностанции - как ще се отрази появата им на пазара?
- Транспорт по време на пандемия - министър Росен Желязков
- Заради COVID - 19: Ще връщат ли пари личните лекари на Националната здравноосигурителна каса?
- Изпращането на абитуриентите започна - спазват ли се мерките?

БТВ, "Тази сутрин"

- Как ще се промени бизнесът с горивата след появата на държавни бензиностанции?

- На живо: Как в болница "Иван Рилски" ще правят 180 теста за коронавирус на час?
- Расте ли напрежението в ромската махала на Ямбол и кога ще отпаднат КПП-тата?
- Защо болницата в Пазарджик търси лекари-доброволци срещу коронавируса?
- По-тежки наказания срещу престъпността, ще имат ли ефект? Коментар на професор Пламен Панайотов
- От май до септември - ретроградни Венера, Юпитер и Сатурн. Какви промени ни очакват? Прогнозата на Алена.

Нова телевизия - "Здравей, България"

- Жесток побой във Видин. Кой и защо преби мъж с бухалки?
- Спор между Здравната каса и лекарите. Ще връщат ли медиците пари, платени по време на кризата?
- „За" и „против" отварянето на детските градини. Какви са рисковете за децата и за персонала?
- Синдикати и музикални изпълнители с поздрав за медиците на първа линия.

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - Председателят на Нотариалната камара в България: Бизнесмен ипотекира своя дом, за да плати на хората си
- в. Труд - Детската градина - на смени през седмица
- в. Телеграф - Божков (bTV) ТВ лапнала 8 млн. от тотото
- в. Монитор - Тираджии карат карантина на квартира.

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - Таксите слагат прегради, возят пътници само на задната седалка
- в. 24 часа - 100 държавни бензиностанции ще продават евтини горива
- в. Труд - "Право" и "Журналистика" без изпит в Софийския
- в. Труд - Коронавирусът си отивал през юни
- в. Телеграф - Държавата отваря до 100 бензиностанции
- в. Телеграф - 5000 бебета проплакаха в извънредното положение
- в. Монитор - ВАС отрязва КПП-тата, падат над 4000 глоби
- в. Монитор - Губиш работа в пандемията - детето без забавачка.

Водещи интервюта

- в. 24 часа - Красимир Анадолиев, председател на Нотариалната камара в България: в кризата сделките с имоти в София намаляха наполовина
- в. Труд - Доц. д-р Григорий Вазов, ректор на Висшето училище по застраховане и финанси, пред "Труд": Кризата върна студентите на лекции
- в. Телеграф - Климатологът проф. Георги Рачев: Лятото на плажа топло и сухо
- в. Монитор - Константин Занков, експерт в Института за анализи и оценки в туризма: Българските туристи ще спасят летния сезон по морето.

Водещи анализи

- в. 24 часа - Защо разнасяте тези тленни останки?
- в. Труд - Децата в България са сред най-неуките в ЕС
- в. Телеграф - Пандемията събужда дълга да продължим човешкия род
- в. Монитор - Колко тежи дипломата при обезценено образование?